

Huvudman

Enköpings kommun

Ärendet

Tematisk tillsyn av beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9 vid grundskolan Enöglaskolan i Enköpings kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Enköpings kommun en anmärkning avseende brister rörande beslut om betyg och signering av betygskatalog. Enköpings kommun ska senast **fredag den 9 augusti 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen genom kopior på betygskatalog för årskurs 9 vårterminen 2024 samt lärarförteckning för samma period.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:2914) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende beslut om betyg, dokumentation av betyg och

utformning av betygskatalog avseende årskurs 9. Enöglaskolan i Enköpings kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolenheten den 9 april 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med den biträdande rektorn genomförts den 16 april 2024. Dokumentation har granskats i form av betygskatalog och en förteckning över undervisande personal. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Anmärkning

Beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en förteckning över den personal som undervisar eleverna i årskurs 9 och betygskatalogen från höstterminen 2023 avseende dessa elever. Av förteckningen över undervisande personal framgår vilka lärare som har lärarlegitimation och vilken lärare som ansvarat för undervisningen i respektive ämne under höstterminen 2023. Totalt 12 av 13 av skolans lärare som ansvarat för undervisningen innehar lärarlegitimation. Utöver dessa har ett antal lärare anställda av huvudmannen undervisat i olika modersmål, samtliga av dessa lärare är anställda utan tidsbegränsning.

Betygskatalogen förs på papper, två sidor per klass där den ena sidan består av namnförtydliganden, dateringar och egenhändiga signaturer av de lärare som beslutat om betygen i respektive ämne. Samtliga dateringar är gjorda mellan den 18 december och den 20 december 2023. Den andra sidan innehåller bland annat uppgift om elevernas namn, personnummer och kolumner med betyg för samtliga ämnen. Av betygskatalogen framgår också Skolverkets skolenhetskod, skolform, namn på skolenheten, huvudman och lägeskommun.

Under varje ämneskolumn har undervisande lärare signerat samtliga betyg i respektive ämne med en enda signatur. Av intervju med biträdande rektor framkommer att en lärare som är under utbildning men i dagsläget inte är legitimerad ansvarat för undervisningen i moderna språk, franska under höstterminen. Betygskatalogen har i detta ämne signerats enbart av en legitimerad lärare som bistått den undervisande läraren med stöd kring planering och bedömning. Enligt den biträdande rektorn har de två lärarna i praktiken satt betygen tillsammans i samråd.

Vidare framgår det av betygskatalogen att en elev i ämnet bild och en elev i ämnet modersmål fått ett nytt betyg i respektive ämne. Det framgår vad det gamla respektive nya betyget är och vem som beslutat om det nya betyget, men det framgår inte när detta är gjort eller om det avser en ändring eller en rättelse.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § första stycket skollagen). Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet (10 kap. 17 och 18 §§ skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen). I 6 kap. 3-6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Bestämmelserna i 3 kap. 16 § andra stycket skollagen gäller inte för lärare som saknar legitimation och är anställda utan tidsbegränsning för att bedriva undervisning i (1) modersmål eller (2) som avses i 2 kap. 17 § skollagen. Första stycket gäller bara i de fall läraren bedriver sådan undervisning som avses i samma stycke 1 eller 2 (6 kap. 5 § skolförordningen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska betygskatalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygskatalogen ska föras löpande. Betygskatalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter provning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i

grundskolan markeras med ett horisontellt streck (9 §). Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen (2010:800) eller anpassad timplan enligt 3 kap. 12 h § skollagen (11 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Enköpings kommuns verksamhet vid Enöglaskolan uppfyller författningarnas krav avseende att betyg ska sättas i slutet av varje termin i de ämnen som eleven fått undervisning i under terminen.

Skolinspektionen bedömer dock att det är en brist att inte varje betyg har en datering och en signatur. Att undervisande lärare signerat med en datering och en signatur för samtliga elever i undervisningsgruppen är inte tillräckligt, eftersom varje betyg är ett beslut ska det vid varje betyg finnas en signatur med datering.

Skolinspektionen bedömer vidare att det är en brist att det inte framgår av betygskatalogen att den lärare som ansvarat för undervisningen i moderna språk, franska varit med och beslutat om betygen i ämnet. Eftersom läraren saknar legitimation borde betygskatalogen i detta fall signerats av både den undervisande läraren och en legitimerad lärare.

Slutligen bedömer Skolinspektionen att det är en brist att det vid förändring av två betyg inte framgår om det är en ändring eller en rättelse som skett samt att datering saknas.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Enköpings kommuns verksamhet vid Enöglaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om betyg och signering av betygskatalogen. Utredningen visar dock att de lärare som ansvarat för undervisningen i alla ämnen utom moderna språk, franska varit de som beslutat om betygen i alla ämnen. Vidare framgår det i övrigt av betygskatalogen vem som beslutat om respektive betyg även om inte vart och ett av betygen är signerade och daterade. Övriga brister som Skolinspektionen har identifierat har endast rört något enstaka ämne och enskilda elever. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Enköpings kommun en anmärkning.

Beslutet har fattats av utredaren Lisa Naudot. Föredragande i ärendet har varit utredaren Robert Sondell.